"तस्य भासा सर्वमिदं विभाति"

चिन्मय आदेश

Monthly Newsletter of Chinmaya Mission Mulund

द्वात्रिंशत् (XXXII) स्रोतः JULY - 2025 सप्त (VII) रश्मिः

Chinmaya Mission Mulund

invites you to

SANGEET SEVA

Timeless Carnatic Classics

29th June'
Sunday
7 pm

All are welcome!

Vocals by

Jyothika Putuval

Hariharan Iyer
on Mrudangam

Girish Balaji
on Harmonium

VENUE-

CHINMAYA SHREERAM, 8, AROTO HOUSE, P.K. ROAD, MULUND WEST

EDITORIAL COLUMN

Harih Om!

Dear Readers,

The highlight of the month of June was the Jnana Yajna by Swami Abhedananda, Chinmaya Mission South Africa at our Centre premises, Chinmaya Sreeram from 16th to 21st June. In the evening talks, Swamiji spoke in Hindi on the theme ‘Aap Karmayogi Kyon Bane’. Swamiji elaborated on the practical tips to the right attitude of performing action and developing devotion to the Lord based on the Bhagawad Geeta. In the morning talks, Swamiji unravelled the mystery of creation through his talks in English on the ‘Nasadiya Sukta’ from the Rig Veda. Swamiji expounded the short yet profound Nasadiya Sukta with great dexterity and simplicity conveying the subtle truth in a lucid manner. His unique style of conveying the timeless wisdom of the scriptures coupled with his sense of humour enthralled the listeners. Around 125 devotees attended the lectures in the evening and around 80 in the mornings.

After the daily morning sessions, Swamiji also conducted a Q and A session for solving the doubts of the seekers, which was immensely helpful for all who gathered.

Earlier in the month, the monthly Sampoorna Geeta Parayanam was conducted on Sunday 15th June from 3.30 to 6.30 pm followed by the Arati.

The Sangeet Seva lined up this month on Sunday 29th June will feature Ms. Jyothika Putuval who will render the timeless Carnatic classics supported by Hariharan Iyer on the Mrudangam and Girish Balaji on the Harmonium. Jyothika is our senior Balavihar student and a facilitator cum volunteer for our Balavihar camps and other Balavihar activities. We invite you all with family and friends to attend the Sangeet Seva in large numbers and soak in the bliss of divine music.

Lokah Samasthah Sukhinoh Bhavantu!

Smt. Lakshmi Kumar
Editor - Chinmaya Adesh

Dated 26th June 2025

Glimpses from Swami Abhedanandaji's Jnana Yajna

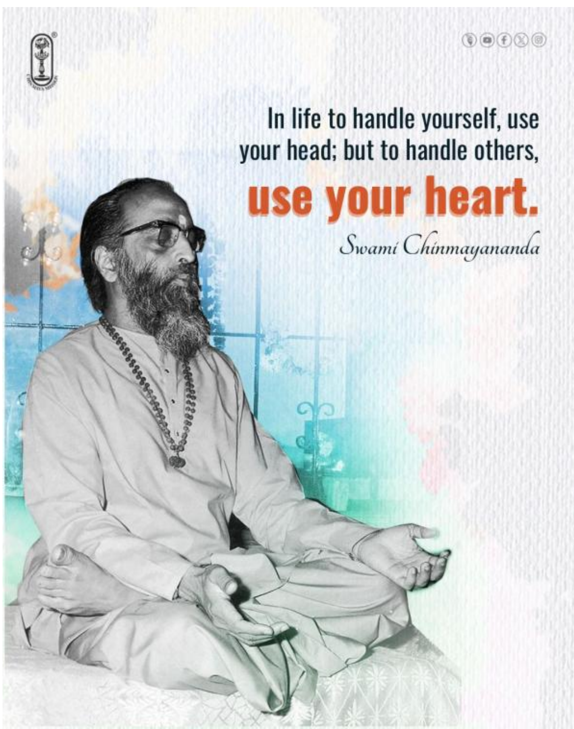

From the Mount of the Absolute
(WISDOM FROM THE UPANISHADS)
H. H. Swami Chinmayananda

Viewed from the Absolute, everything that is seen is relative, and therefore, unreal… with reference to the observer alone, the universe, the observed, assumes a relative reality… set him free and the universe crumbles.

If one should be afraid of the son of a barren woman, or if a powerful elephant be killed by means of the horns of a hare, then the world really is. If one can quench his thirst by drinking the waters of the mirage, or if one should be slain by the horns of a man, then the universe really is… When the blueness of the sky really exists in it, when the silver in mother-of-pearl can be used for ornaments, when a man is bitten by (the conception of) a snake in a rope, when the flaming fire is quenched by means of a golden arrow, when the curds resume the state of milk… then will the universe really be… When the fire which burns a straw shall last for a long time… When the current of river shall stand still… When flower in the sky shall emit fragrance, and when the heart of *Gnanis* is known by fools, then and then alone the world really is.

-Tejobindu Upanishad

Love: The Greatest Force

H. H. Swami Chinmayananda

Q: How can we learn the ways of enduring love?

A: In love the problem is not *who* to love, but *how* to love. Love is an ability, a capacity in our minds which is to be systematically cultivated. Once the faculty of love has developed, we have the total freedom to love, and then any situation is a fertile field for our love to grow.

Man, irrespective of his belief or nationality seeks love all around him. Yet only a rare few seem to discover an apparent satisfaction in personal relationships. No activity in human life is taken up with so much sincerity and elaborate preparation as is man's search for the joy of love, and yet, no enterprise of man fails so consistently, with such regularity, as his quest for love. He helplessly waits to receive love, and yet everyone is always disappointed. We must therefore inquire into the nature and function of love. We must cultivate burning aspiration to experience this joy of fusion in love with everyone around us. Nothing else matters. Any sacrifice for gaining this is no

sacrifice at all. Such a devoted intelligent seeker of love can come to know the nature of love and learn the true ways of enduring love.

Q: Please explain the difference between love and devotion. In your commentary on *Narada Bhakti Sutra* you defined devotion to be love towards the higher and love is love towards the lower. How can we distinguish between the higher and the lower?

A: In a nutshell, the love that leaves us with agitation in our mind is lower, and the love that leaves us with profound peace and joy is higher. Loving material objects and entertaining emotions and thoughts for our own selfish pleasures gives rise to desires and agitation in our mind. Fulfillment of these desires only creates a demand for more, whereas unfulfillment gives rise to sorrow, anger, and a host of related emotional agitation. On the other hand, whenever you love the higher, every action and sacrifice you make towards the object of your love is a prayer, which reduces your egocentric desires and calms the agitation in your mind. The higher love is called *prema-bhakti* (devotion) and the lower love is known as *sneha* (affection). In both *prema* and

sneha, the emotion of love is the same. However, when love is directed to a higher object, it is called *prema,* and when it is directed to a lower object it is called *sneha.* The rishis always repeat that higher love alone can help us overcome our sense of incompleteness and alienation.

Love, when it is true and full, unconditional and joyful, is its own reward. Very few realise this, none dare to live it. Only a few who have grown up a little in their inward vision, and evolved slightly in their spiritual growth, can feel this way and readily discover the heroism to love all creatures, since all are Lord's manifestations. What else can we give to the world but love? Some of us love only if we are loved in return! That is, we will give love in payment for the love received! This is a commercial attitude, a mere shop-keeping mentality. To give only to be able to receive is an expression of our mental weakness. The sun gives and demands nothing, the earth, the moon, the rains, the rivers, the flowers, everywhere in nature, the universal rhythm is to give lovingly and not to demand love from others. To give love is true freedom, to demand love is pure slavery.

To be continued in the next issue….

हरिमीडे स्तोत्रम्

परम पूज्य स्वामी तेजोमयानंद

ईश्वर/सत्य या संबंधित सर्व काही अतर्क्य आहे.

यस्तातर्क्यं स्वात्मविभूतेः परमार्थं
सर्वं खल्वित्यत्र निरुक्तं श्रुतिविद्भिः।
तज्जादित्वादब्धितरङ्गाभमभिन्नं
तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ।।२५।।

अर्थ :– 'तो' परमेश्वर ज्याचे वैभव 'त्या'च्या स्वरूपातूनच अभिव्यक्त होते, 'ज्या'चे स्वरूप अतर्क्य आहे, 'ज्याच्या'बद्दल वेदज्ञ 'हे सर्व ब्रह्म आहे' असे म्हणतात आणि हे जग त्या ब्रह्मापासून व्यक्त झालेले आहे – जशा समुद्रातील लाटा – ते ब्रह्माहून भिन्न नाही, 'त्या' संसारांधकाराचा नाश करणाऱ्या श्रीहरिंची मी स्तुती गातो.

स्वतःचे अनाकलनीय ऐश्वर्य – हे संपूर्ण विश्व परमात्म्याने सृष्ट केलेले असल्यामुळे सर्व काही त्याचे ऐश्वर्य आहे. मग ती श्वासोच्छ्वास करण्यासारखी सामान्य कृती असो की अमिबासारखा क्षुल्लक जीव असो. तथापि, 'त्यां'ची

महानता आपल्या सहजासहजी लक्षात येत नाही. परंतु असामान्य वैशिष्ट्यपूर्ण, जादुमयी, आश्चर्यमयी सहजासहजी न दिसणाऱ्या वस्तू, व्यक्ती आणि कृतींमधून ती दिसून येते. म्हणूनच भगवान श्रीकृष्णांनी त्यांच्या विभूती अर्जुनाला वर्णन करून सांगितल्या – जशा नद्यांमध्ये गंगा, पर्वतराजींमध्ये हिमालय, इत्यादी.

पैसा, सत्ता, कीर्ती, कौशल्य याच्यातच आपल्याला आपली महानता दिसते. त्यांच्याविना आपण सामान्य कक्षेत येतो. म्हणूनच एक गायक त्याच्या आवाजाला जपतो. एक राज्यकर्ता कसेही करून आपण लोकांच्या नजरेत राहावे म्हणून प्रयत्न करतो आणि कोणी मॉडेल आपले शरीर सुडौल राहण्यासाठी जिवापाड प्रयत्न करते/करतो. भगवान स्वाभाविकतः व विनासायास ऐश्वर्यशाली असतात. पैसा, सत्ता, कौशल्ये 'त्यां'च्यापासून उत्पन्न होतात आणि 'त्यां'ची अहोरात्र सेवा करतात. सीतामाईंनी वनवासात जाताना आपली सौंदर्य प्रसाधने नेलेली नव्हती, तसेच भगवान श्रीरामांनी आपले शरीर सुदृढ राखण्यासाठी व्यायामाची साधनेही बरोबर नेली नव्हती. ते

नैसर्गिकपणेच सुंदर व सुदृढ होते. ते म्हणजे साक्षात सुदृढता व सुंदरता होते.

रुग्णाला बघण्यासाठी त्याच्या घरी जायला निघणाऱ्या डॉक्टरने रुग्णाच्या मुलाला पकड आणि स्क्रू ड्रायव्हर तयार ठेवण्यास सांगितले. तो मुलगा खूप काळजीत होता आणि डॉक्टरांच्या विनंतीमुळे आणखीनच कोड्यात पडला होता. त्याने डॉक्टरांना विचारले की, त्याच्या वडिलांना काय झालेले आहे? डॉक्टर म्हणाले, "मी अजून त्यांना तपासलेले नाही. अजून मी माझी बॅग उघडण्याच्या प्रयत्नात आहे." अभिव्यक्त होण्यासाठी आपले ऐश्वर्य, कौशल्य आणि क्षमता अनेक घटकांवर अवलंबून असतात. कित्येक कलाकार आणि लेखक यांच्या मनामध्ये, निर्मिती करण्यापूर्वी, काहीतरी खोडा असतो. आपल्यापैकी बहुतेकांना आपली कौशल्ये व्यक्त करताच येत नाहीत, तर काहीच्या लक्षात, आपल्यातील सुप्त गुण काय आहेत, तेच येत नाहीत.

भगवंत लीलेने आणि सहजतेने काहीही आणि सर्व काही अभिव्यक्त करतात – कधी क्रमाने तर कधी एकाच वेळी –

'त्यां'च्या इच्छेनुसार. 'त्यां'नी म्हटले, "प्रकाश येऊ देत" आणि प्रकाश आला. त्यांनी विचार केला, 'मला अनेक व्हायचे आहे' आणि हे द्वैताचे जगत अस्तित्वात आले. अर्जुनाने श्रीकृष्णांना त्यांचे विश्वरूप दाखवण्यास सांगितले आणि रणांगणाच्या मधोमध भगवंतांनी आपले विश्वरूप प्रकट केले, इतकेच नव्हे तर, ते पाहण्यासाठी त्यांनी अर्जुनाला दिव्य दृष्टीही प्रदान केली. त्यामुळे घाबरून जाऊन जेव्हा अर्जुनाने भगवंतांना त्यांचे विश्वरूप आवरून घेण्यास सांगितले तेव्हा तेही 'त्यां'नी क्षणात केले. भगवान श्रीकृष्णांनी शिशूपालाला मारण्यासाठी आपल्या सुदर्शन चक्राचे आवाहन केवळ एक बोट उंच करून केले. भगवान श्रीरामांनी बलवान रावणाबरोबर युद्ध करण्यासाठी शस्त्रास्त्रे आणि अग्निगोल बरोबर नेले नव्हते. त्यांनी स्वेच्छेने त्यांचे आवाहन केले. भगवंतांचे ऐश्वर्य आणि लीला खरोखरच अतर्क्य आहेत. ते त्यांच्या अतर्क्य ऐश्वर्यात प्रतिष्ठित आहेत.

स्वतःचे अनाकलनीय स्वरूप – भगवंतांच्या विभूतींपेक्षा त्यांचे स्वरूप अधिक अनाकलनीय आहे. स्थळ, काळ

आणि कारण यांच्या आणि तसेच इंद्रिये आणि मन यांच्या अतीत असल्यामुळे त्याचे निर्देशन केवळ ‘ते नाही’, ‘ते नाही’ अशा प्रकारे केले जाते – अदृष्टं, अव्यवहार्यम्, अग्राह्यम्, अलक्षणम्, अचिन्त्यम्, अव्यपदेश्यम्.

जेव्हा आपल्याला सांगितले जाते की सत्य निराकार आहे तेव्हा आपण त्याविषयी मनामध्ये आकाशासारखे अशी कल्पना करतो. कुठल्याही वस्तूबद्दल ती कालातीत आहे याचा विचार आपण करू शकत नाही, म्हणून आपण आपल्या मनाला आरंभ नसलेला भूतकाळ आणि अंत नसलेला भविष्यकाळ अशा कल्पना करण्यासाठी ताणतो. सत्यावर – एक वस्तूरहित अस्तित्व म्हणून आपल्याला जेव्हा ध्यान करण्यास सांगण्यात येते तेव्हा आपण भूताप्रमाणे झपाटलेले अस्तित्व किंवा आपल्याकडे कोणीतरी पाहत आहे अशा प्रकारचा अदृश्य जीव म्हणून कल्पना करतो. सत्य निर्गुण आहे आणि आपण ते निर्गुणत्व ‘त्या’चा गुण आहे असे समजतो. अनाकलनीय वस्तूचे आकलन करण्याचा प्रयत्न मन कुठल्यातरी प्रकारे करीत असते.

कोणीतरी प्रश्न विचारला – देव तरी स्वतःला ओळखतो

का? ऋषीमुनी म्हणतात, “देव स्वतःला ओळखतो की नाही ते आम्हाला माहीत नाही, पण याचा अर्थ असा नव्हे की ‘तो’ ज्ञेय नाही, तो सर्वज्ञ नाही आणि सर्वशक्तिमानही नाही. याचा अर्थ इतकाच की जर सत्याला वस्तू म्हणून जाणले, तर ‘ते’ सांत होईल. शिवाय, ज्ञाता व ज्ञेय एक असू शकत नाहीत.”

सर्वकाही सत्यच आहे – उपनिषद सांगते की खरोखरच सर्वकाही सत्यच आहे. जे काही पाहिले जाते, ऐकले जाते किंवा ज्याचा विचार केला जातो ते सर्वकाही सत्यच आहे.

एका शिष्याने गुरूंना म्हटले, “पर्वत पर्वत असतो आणि समुद्र समुद्र असतो. दुसऱ्या शिष्याने म्हटले, “पर्वत पर्वत नाही आणि समुद्र समुद्र नाही.” तिसऱ्या शिष्याने म्हटले, “पर्वत पर्वत आहे आणि समुद्र समुद्र आहे.” चवथ्या शिष्याला गुरूंनी समजावून सांगितले, “पहिल्या शिष्याने विचार केला, जे काही पाहिले ते सत्य आहे. दुसरा शिष्य अधिक प्रगत असल्यामुळे त्याने जे पाहिले गेले त्याचा असत् म्हणून निषेध केला आणि तिसरा शिष्य साक्षात्कारी

असल्याने त्याने प्रत्येकाचे सार सत्य हेच आहे असे पाहिले. पर्वत पर्वत आहे हा भ्रम आहे, परंतु सत्य हेच परम सत्य आहे. ते आत्मतत्त्वाहून भिन्न नाही."

सर्वकाही एकच आहे - उपनिषदे यापुढे सांगतात, 'सत्याचे ध्यान, ज्याच्यापासून सर्वकाही निर्माण झाले आहे (ज-तस्मात् जायते) ज्याच्याकडून सर्वांची धारणा केली गेली आहे (अन-तेन अनति) आणि ज्याच्यामध्ये सर्वांचा लय होतो (ल-तस्मिन् लियते) अशा प्रकारे केले गेले पाहिजे. समुद्रापासून लाटा उत्पन्न होतात, समुद्राकडून त्या धारण केल्या जातात आणि त्या समुद्रातच लीन होतात. त्या समुद्रपासून भिन्न नाहीत. समुद्रापासून त्यांचे अस्तित्व वेगळे नाही. त्याचप्रमाणे जग सत्यापासून निर्माण झाले आहे आणि सत्यामध्येच राहते ते सत्यच होते, आहे आणि निरंतर सत्यमयच असेल.'

आपण श्रीहरिंची सत्य म्हणून पूजा करुया व आपल्या भिन्नतेच्या चुकीच्या धारणा 'त्यां'नी नाश कराव्यात अशी 'त्यां'ची प्रार्थना करुया, 'त्यांच्या'शी व 'त्यांच्या' सृष्टीशी आपल्या एकत्वाचा साक्षात्कार करून घेऊया.

Chinmaya Shreeram is open to devotees for darshan during daily chanting from 5pm and Arati at 6.30 pm.

Chanting schedule (5 to 6 pm):

Monday	Narayaneeyam and Shiva Stotras
Tuesday	Ganapati Atharvasheersham
Wednesday	Ramcharitmanas
Thursday	Vishnu Sahasranaam, Bhagawad Geeta & Guru Stotras
Friday	Lalita Sahasranaam & Devi Stotras
Saturday	Hanuman Chalisa & Hanumat Stotras

6pm to 6.30pm (Daily) – Ram Raksha Stotra, Shri Suktam, etc.

Chinmaya Mission Mulund

Published by Lakshmi Kumar (98205 90472)
for Chinmaya Mission Mulund and
Published from "Chinmaya Shreeram"
8, Aroto House, P. K. Road, Mulund (W),
Mumbai – 400080.

Email : info@chinmayamissionmulund.com
Tel.: 2567 1381 :+91 22 2567 1381
YouTube Chinmaya Mission Mulund